

[Forsvarsministeren]

for Danmark. Vi vil som altid i ethvert tilfælde tage stilling til, om der er politisk og økonomisk grundlag for at gennemføre sådanne forslag nationalt. Og lad mig så i denne sammenhæng minde om, at vi jo i sommer har indgået en aftale for så vidt angår det danske forsvar for de kommende tre år.

Jeg vil gerne minde om, at vi så sent som den 22. marts i år her i folketinget havde en forespørgselsdebat om NATOs strategi, hvor jeg grundigt omtalte de studier og vurderinger, der foregår i NATO-regie. Denne debat mundede ud i vedtagelsen af et dagsordensforslag, hvori det klart fastslås, at Danmarks medlemskab af NATO nu som før bygger på, at NATO er en forsvarsalliance af defensiv karakter. Det er det, der står, og det står naturligvis fortsat ved magt.

Jeg har desuden siden denne drøftelse ved besvarelse af et større antal spørgsmål her i folketinget redegjort for, at FOFA er at betragte som et element i det opklaringsarbejde, der foregår i NATO med henblik på at definere den mest fornuftige udnyttelse af de teknologiske nyskabelser. De militære myndigheder i NATO er således i gang med at udarbejde et bredere grundlag, en såkaldt konceptramme, der skal muliggøre en samlet vurdering af, hvorledes det konventionelle forsvar mest hensigtsmæssigt kan forbedres inden for rammerne af den gældende strategi. Denne konceptramme forventes at foreligge om et års tid.

I de politiske overvejelser, som den måtte give anledning til, vil der selvfølgelig også blive lagt vægt på eventuelle beslutningers konsekvenser for områder som krisestyring, våbenkontrol og nedrustning.

Når den brede militære konceptramme foreligger, forventes et arbejde iværksat med henblik på en udvælgelse af våbensystemer samt øvrige forsvarssystemer til brug for FOFA. Dette arbejde vil ske i NATO-regie. For de europæiske NATO-landes vedkommende vil der ske en koordineret behandling af sagen i det, der er betegnet som den uafhængige europæiske programgruppe eller IEPG, hvori også Danmark deltager. Arbejdet i den gruppe har til formål at koordinere den europæiske indsats i relation til De forenede Stater, således at en arbejdsdeling i udvikling og produktion af forsvarsmateriel opnås.

Ved et nyligt afholdt IEPG-møde på ministerplan i Haag var forsvarsministrene enige

om at styrke det europæiske samarbejde på våbenproduktionsområdet, og det fremhævedes særlig, at en harmonisering og rationalisering var nødvendig, ligesom der også var enighed om et tættere samarbejde inden for forskning.

Endelig vil jeg understrege, at FOFA selv sagt alene vedrører det konventionelle forsvar. Den har intet med hverken atomvåben eller kemiske våben at gøre, og den kan heller ikke forstås sådan, at NATO vil lægge mindre vægt på forsvaret mod den første angrebsbølge og slet ikke – hvad man også har set nogle steder i debatten – som udtryk for en tendens henimod forebyggende angreb, naturligvis ikke.

Dette sidste turde i øvrigt være overflødigt at sige, eftersom NATO som bekendt, som jeg allerede har sagt det, er en defensiv alliance, hvis eneste formål er at afskrække fra angreb på medlemslandene.

Jeg skal på den baggrund meddele, at regeringens ikke kan tiltræde det foreliggende forslag.

Knud Damgaard (S).

Ifølge B 42 ønskes FOFA-doktrinen ophævet eller udsat. Det sidste er allerede sket på forsvarsministermødet forleden. Man ønsker også redegørelsesdebatter om vigtige sikkerhedspolitiske emner. Det har vi ikke noget imod. Det kan give befolkningen et indtryk af, hvad de mange forkortelser i sikkerhedspolitikken står for, og samtidig udtrykke partiernes holdning.

NATO-strategien er præget af stærke opbrudstendenser. Dernæst foreligger der nu en mulighed for et tårbrud mellem Øst og Vest. For os er det vigtigt, at man fra dansk side søger at påvirke begge tendenser i den rigtige retning.

Når det gælder FOFA-ideen, er det vanskeligt generelt at hævde, at den er betænkelig. Den er et skridt i den rigtige retning, i den forstand at den satses på konventionelle sprænghoveder, altså udelukker a-våben brugt til dens formål.

Vor betænkelighed går på, at selv om man eventuelt må overveje styrken af de konventionelle våben ved nedrustning på atomvåben, vil det, så længe atomvåbenedrustning ikke er aftalt, føre til et dobbeltsidigt kapløb, hvis FOFA-planen gennemføres isoleret.